

C-zicht

Competenties cultuureducatie

Een competentie is een samenhangend geheel van vaardigheden, kennis en attitude; iets kennen, iets kunnen en aangesproken worden op je houding. We onderscheiden drie competenties waarmee een school de cultuureducatie een duidelijke richting kan geven: onderzoekend vermogen, creërend vermogen en reflecterend vermogen.

Deze drie vermogens zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het cultuuronderwijs doet een beroep op alle drie de competenties tegelijk. Ze zijn als een driehoek, waarbij de top van de driehoek correspondeert met de competentie die op een bepaald moment de nadruk moet krijgen. Aan elke competentie is een aantal gedragsindicatoren gekoppeld: dat wat je ook echt bij een leerling wilt terugzien.

Competenties cultuureducatie zijn een belangrijk handvat om het cultuuronderwijs binnen de school vorm te geven; een hulpmiddel om te kijken, beoordelen, plannen en richting te bepalen. C-zicht is hierbij een nuttig, ondersteunend instrument. Basisscholen kunnen met C-zicht lijn aanbrengen in hun culturele activiteiten en gericht werken aan de persoonlijke ontwikkeling van leerlingen.

Competenties cultuureducatie

ONDERZOEKEND VERMOGEN

De leerling kan vanuit een vraag zichzelf en zijn omgeving leren kennen.

De leerling:

- gebruikt actief zijn zintuigen om een object, onderwerp of gebeurtenis te verkennen
- experimenteert met verschillende materialen, technieken en begrippen
- verkent emoties, ervaringen en ideeën van zichzelf en anderen
- stelt vragen aan zichzelf en zijn omgeving
- verzamelt, selecteert en maakt kritisch gebruik van verschillende bronnen
- gaat door met onderzoeken tot zijn doel bereikt is
- werkt de vraag planmatig uit
- kan vraag en plan bijstellen op basis van (onverwachte) uitkomsten

CREËREND VERMOGEN

De leerling kan op eigen wijze vormgeven aan zijn ervaring, waarneming, verbeelding en kennis.

De leerling:

- kan zich een voorstelling maken van een gebeurtenis, ervaring of idee en deze uiten

- past bewust technieken, vaardigheden en materialen toe binnen eigen werk
- kan opgedane kennis toepassen
- bedenkt en maakt ontwerpen of concepten
- bedenkt en realiseert alternatieve oplossingen
- geeft op eigen wijze vorm aan ervaringen, emoties en ideeën

REFLECTEREND VERMOGEN

De leerling kan terugkijken op eigen ervaringen, deze interpreteren en er betekenis aan geven.

De leerling:

- verwoordt eigen ervaringen en gevoelens in relatie tot de context
- bedenkt persoonlijke leervragen
- geeft aan wat hij anders en beter kan in relatie tot zijn leervragen
- vergelijkt eigen ideeën en werk met die van een ander
- benoemt wat ideeën en werk van anderen voor hem betekenen
- stelt zich open, vraagt anderen om feedback en tips en gebruikt deze
- kan verwoorden wat de waarde van kunst en erfgoed voor hem is

Algemene competenties

In totaal bestaat C-zicht uit zes competenties. Behalve de culturele competenties zijn er drie algemene vermogens:

VERMOGEN ZICH TE PRESENTEREN

De leerling kan op een aantrekkelijke manier zichtbaar maken wat hij en/of de ander heeft gemaakt of ervaren.

De leerling:

- presenteert eigen werk of dat van een ander
- presenteert individueel of als deel van een groep
- verwoordt of verbeeldt in zijn presentatie de betekenis die het werk voor hem heeft
- presenteert wat hij heeft ontdekt en/of geleerd
- bedenkt en bepaalt vooraf wat hij moet doen om zijn presentatie goed te laten overkomen
- maakt keuzes voor de vorm waarin hij iets presenteert
- let erop dat zijn boodschap overkomt
- kan omgaan met de aandacht die hij krijgt van de toeschouwer

VERMOGEN TOT SAMENWERKEN

De leerling kan tot een gezamenlijk resultaat komen door eigen en andermans kwaliteiten te benutten.

De leerling:

- luistert naar anderen, stelt vragen en overlegt

- verplaatst zich in anderen en staat open voor ideeën van anderen
- brengt eigen ideeën, gevoelens en gedachten in de groep
- neemt in overleg besluiten
- houdt zich aan gemaakte afspraken over taken en rollen
- levert een actieve bijdrage aan het groepsresultaat en het proces
- zet de kwaliteiten van zichzelf en anderen in

VERMOGEN TOT ZELFSTANDIG WERKEN

De leerling kan bepalen welke taak hij wil uitvoeren, hiervoor verantwoordelijkheid nemen en deze in relatie tot zijn omgeving tot een goed einde brengen.

De leerling:

- neemt initiatief
- stelt doelen voordat hij aan een activiteit begint
- bepaalt en organiseert wat nodig is om de doelen te realiseren
- plant eigen leeractiviteiten
- realiseert de gestelde doelen
- evalueert het resultaat van de gestelde doelen tussentijds en na afloop
- neemt de verantwoordelijkheid voor wat hij bedenkt, maakt en uitvoert